Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237
Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 123. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го ТРАВНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 123 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 14, 1952. VOL. LX.

НА ПОБУДОВУ ПОВІТРЯНИХ БАЗ ТРЕБА П'ЯТЬ БІЛЬЙОНІВ

Вашингтон. — Команда повітряних сил виявляє, що їй буде потрібно найменше дол. 5,000,000,000 на побудову баз, якщо повітряні сили мають бути збільшені до 143 з'єднань, званих „крилами". Секретар повітряних сил, Тамес К. Фінлеттер, говорив про це на таємнім засіданні палатної комісії збройних сил, а комісія опісля оприлюднила деякі місця з його свідчення, — відповідно окбкросні. Це перші обчислення видатків на розбудову повітряних сил до 143 крил на місце дотеперішніх 95 крил. Тут охоплені тільки видатки на нові бази, а зовсім нема згадки про нові літаки та про видатки на втримання персоналу. Під час переслухання в комісії секретар Фінлеттер зажадав негайно першої частини видатків висотою 1,916,846,000. Він теж заповів, що дальших — дол. 1,622,000,000 треба буде постачити в початках 1953 р., а решту треба буде доплатити перед закінченням скарбового року, отже перед липнем 1953 р. Комісія обговорювала видаток в дол. 3,027,752,000 на теперішню розбудову баз для армії, фльоти і повітряних сил. Військова поліція стояла впродовж 24 годин на сторожі біля дверей кімнати, де відбувалися наради, щоб пильнувати таємних документів, які привожувано з Пентагону для підтримання свідчення секретаря. Крім цензурованих місць з свідчення Фінлеттера комісія оприлюднила ще наперед написану заяву заступника секретаря оборони, Вилйема К. Фостера. Вони обидва твердили, що видаток в п'ять більйонів це будуть тільки рямці для повної програми.

Передбачують використання закону Тефта в нафтовому спорі

Вашингтон. — Президент Труман, як твердять кореспонденти „Асосіейтед Пресс", погодився з думкою покористуватися законом Тефта-Гартлі для наладнання страйку в нафтовому промислі. Над цією справою вже ведуться переговори між представниками нафтового промислу й представниками страйкуючих робітників перед Радою Стабіліз. Платень. Коли прийде між ними до якогось порозуміння, Білий Дім займе відповідне становище. Страйк 90,000 робітників триває вже тринадцять день. Коли б прийшло до використання закона Тефта-Гартлі, тоді президент настановив би комісію для устійнення фактів. Коли комісія складе звіт з своїх спостережень, тоді президент може піти до суду з вимогою заборонити страйк на 80 днів для „охолодження умів" і для погодження посварених сторін.

У Верховному Суді випитують урядовців про підстави захоплення підприємств

Вашингтон. — Твердження діючого генерального прокурора, Филипа Б. Перлмана, що президент мав право захопити сталеві підприємства, зустрінулося з гострим запитом збоку ліберальних членів Верховного Суду про те, які закони може навести департамент справедливости на підтримання цієї справи. Одначе урядові адвокати не могли дати задовільної відповіді на такий запит, а покликувалися на приклади такої поведінки у минулому. Адвокат промисловців, Джан В. Дейвис, мав легче завдання, бо він доводив тільки, що ніде в законах нема постанови про можливість захоплення приватної власности урядом на випадок необхідности. Деякі судді одверто висловили погляд, що захоплювання іншими президентами підприємств не творять права.

Вибух кип'ячки збільшує число в'язнів у Норт Дакоті

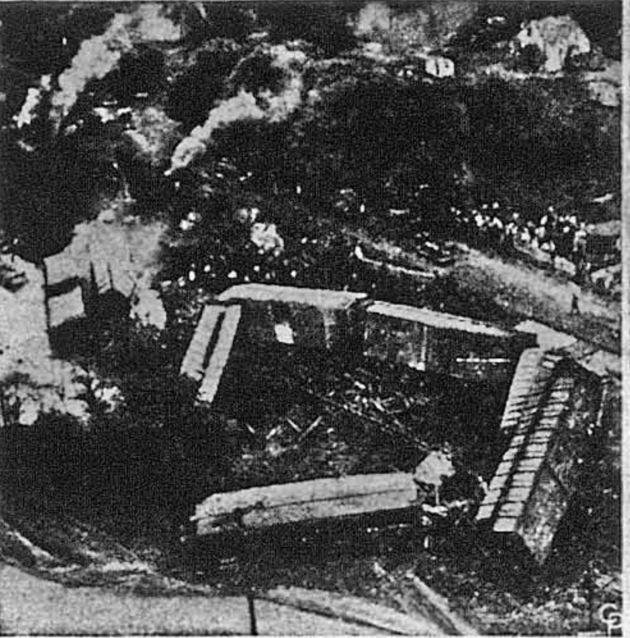
Виллістон, у стейті Норт Дакота. — Більше нових людей, більше грошей в банках, більше електричних помивачів у ресторанах і більше імен в поліційних рекордах, оце наслідки вибуху нафтової кип'ячки довкруги цього містечка, який розславила преса впродовж 13 місяців як нову столицю нафтових теренів. Від вибуху кип'ячки на фармі Кларенса Іверсона, у віддалі кількох миль на північний схід появилося ще 12 нових джерел кип'ячки. З них сім у Норт Дакоті, а п'ять у Монтані, а ще нових 40 вертять довкруги цього містечка, яке стало осередком „Віллістон Басейну". Цей басейн простягається на стейти Норт Дакоту, Савт Дакоту, Монтану і переходить у Канаду. Він займає простір від 100,000 до 300,000 квадратових миль. Коли це мірити акрами, то він представляв 18,000,000 акрів у січні 1951 р., а яких 28,000,000 тепер. Дальші арендування земель на експлуатацію нафти обчисляють на 60,000,000 акрів. Наслідком появи нафти ішов тут такий рух, як колись під час пошукування за золотом у Каліфорнії. Люди збігаються сюди з усіх кінців Америки, а в парі з тим місцева поліція мусить пильнувати ладу і заповнювати гістьми невистачальні на такі часи місцеві тюрми. Суддя каже, що це дістьея тому, що люди пропивають легко зароблений гріш і серед того приходить до бешкетів.

● Одноденний страйк учителів зорганізували в Бейон, Н. Дж. на знак протесту проти відмови підвишки платні. Цим страйком охоплені були 8,100 учительських сил.

ПЕРЕСІЧНИЙ ЗАРОБІТОК ОДНОГО АМЕРИКАНЦЯ $1,434 В РОЦІ

Вашингтон. — Урядові статисти вирахували, що заробітки мешканця ЗДА після відчислення податків, досягли висоти $1,434 в 1951 р., а це значить, що вони збільшилися на сім відсотків у порівнянні з попереднім роком. З таких прибутків громадянин видав на самий харч $380 більше ніж у 1950 р., а увесь видаток на харч виносив $ 741. Одначе, стверджують статисти, в минулому році пересічний американець харчувався краще і більше ніж попередніми роками, хоч частину видатків на харчі треба зарахувати на інфляцію гроша. При цій нагоді оприлюднено ще цифри з калькуляцій департаменту рільництва, у яких подані вісті про видатки на харчі від 1935 р. Від тоді, аж до 1939 р. пересічний споживач видавав по $341 річно на закупно фармерських продуктів. З кінцем війни, в 1945 р. видаток на такі продукти виносив $459, а в 1948 р. $691. У 1951 р., як згадано, цей видаток зріс до $741.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В МЕРИЛЕНДІ

Біля Каледж Парк в Меріленді трапилася залізнича катастрофа, як вантажний потяг залізниці Балтімор-Огайо вискочив з рейок, при чому почала горіти газоліна в наливних вагонах. Притомність машиніста другого, цим разом пасажирського потягу, якому пощастило зупинити льокомотиву в безпосередньому віддаленні від місця катастрофи, врятувала життя багатьом подорожним.

Аліянти придумують зміну тактики в холодній війні

Вашингтон. — Дипломатичні спостерігачі передбачують, що Західні аліянти, навчені досвідом у переговорах над перемир'ям у Кореї, пристосовують свою тактику відповідно до комуністичної тактики, яка має на меті виторгувати розмовами такі користі, яких комуністи не могли б здобути війною. Торги в справі перемир'я, як загально думають, уже покінчені, одначе найближчі потягнення аліянтів не йдуть до віднови гарячої війни на великі розміри, а почнуться переговори в іншій частині світу, а саме в Европі. Останні потягнення Совєтів у Берліні, а саме обстрілювання французького літака і завертання аліянтських вояків з їхньої стійки з західній частині Берліна, дають аліянтам нагоду скласти свою відповідну тактику супроти Совєтів. Яку тактику почнуть аліянти, цього точно не знати. Одначе між ін. поважно беруть до уваги можливість дошкулювання Росії висиланням зброї й амуніції цим народам, що, опинившися поза Залізною заслоною, ведуть проти Совєтів тиху боротьбу. Це відноситься головно до Угорщини, Чехословаччини, Польщі, Болгарії й Румунії. Переконання аліянтів таке, що в Совєтах можна буде зорганізувати таку підпільну війну, яка йшла проти Гітлера в часі його найбільшої могутности. Це може призвести до „чисток" в Росії, одначе на це нема ради, бо воля вимагає жертв. Одначе тоді й комуністи мусять теж і від себе скласти відповідні жертви, а не поширювати своє панування самим залякуванням і терором.

Доллес за приборкання Росії силою

Ню Йорк. — Джан Фостер Доллес, республіканський знавець закордонних справ заявив, що вільні народи світу повинні „придумати способи для оборони цілого фронту волі", по можливості через створення ефективної ударної сили, добре сфінансованої, „одверто зорганізованої і ясно означеної". Для такої боротьби треба нагальних засобів, бо „сьогодні ми живемо в атмосфері самоблажливости, яка проявляється спазмами страху", ствердив Доллес у промові на обіді Краєвої Конференції Християн і Жидів у готелі Валдорф Асторія. Від цієї організації Доллес і бизнесовець Семюел Д. Дідесдорф дістали золоті медалі за працю на поширення доброї волі між християнами й жидами. Доллес пригадав ще раз, що самі гроші не куплять нам забезпеки і тому треба творити інші сили, які стримали б світ від дальшої аґресії Совєтів.

Останні слова комадора „Гобсона" вказують на „чиюсь" помилку

Байонн, Н. Дж. — Продовжуючи свої зізнання перед військово-морськими чинниками про подробиці катастрофи винищувача мін „Гобсона", один з врятованих членів залоги, ствердив, що командор Вільям Тірні, шкіпер затонулого корабля висловився, що „ніхто не зможе змінити" курсу цього корабля. Це свідчення вносить нове світло на постанову шкіпера, який затонув разом з підкомандним йому кораблем. Як відомо, інший свідок ствердив, що шкіпера намовляли змінити небезпечний курс, — але він, з невияснених причин того не виконав. Зате він мав сказати, що „хтось інший не змінив напрямку". Продовжування небезпечного курсу, призвело до зударення з літаконосцем і до загибелі „Гобсона". Припускально, слова, які зацитував свідок, були останні, що їх промовив за свого життя командор Тірні. Командор видався свідкові спокійним і на питання свідка, що таке сталося, відповів власне, що ніхто не може змінити курсу. Сам командор загинув разом з іншими 175 членами залоги винищувача і лише 61 особа була врятована з цієї страшної морської катастрофи.

Буденц відкриває підступність Сталіна в Тегерані

Ню Йорк. — У дальших своїх свідченнях на судовім процесі шістнадцятьох комуністів, Луї Буденц торкнувся наслідків пакту Тегеранського й, на підставі своєї попередньої визначної діяльности в Комуністичній партії, ствердив, що в тім пакті Сталін вжив підступної „Езопової" мови, через що цей пакт дав усі можливості комуністам провадити свою діяльність. Знайшовшись під сильною атакою оборони, Буденц, ще раз ствердив, що комуністична партія в ЗДА вживала скритої мови, як це робив Ленін у своїй боротьбі проти царизму й яка називається мовою Езоповою від імени старовинного байкаря, що вживав цієї мови у своїх байках про звірів, думавши про людські хиби.

КОМУНІСТИ ПОГРОЖУЮТЬ НОВОЮ БЛЬОКАДОЮ БЕРЛІНА

Берлін. — Маріонетковий заступник прем'єра комуністичної Східної Німеччини, — Вальтер Ульбріхт, склав вчора заяву, в якій виразно погрожував новою совєтською бльокадою західних секторів Берліна після того, як Західна Німеччина приступить до европейської оборонної спільноти. Ульбріхт заявив, що коли західні великодержави — „порушать підписані ними договори, або важливі частини тих договорів, тоді це цілком природно матиме консеквенції для Західного Берліна", — додаючи, що відносно цього не може бути жадного сумніву. Початковий договір відносно Берліна був підписаний в Потсдамі і він передбачує теж постійну демілітаризацію Німеччини. Заяву Ульбріхта інтерпретується в західних колах як натяк власне на цей договір. На виразний запит кореспондентів про наслідки мирового контракту між західними аліянтами і Західною Німеччиною для західних секторів Берліна, Ульбріхт заявив: „ви довідаєтесь про це наступного дня." Тимчасом, вже від минулого вівтірка совєтська військова поліція не випускає з Берліна аліянтської патрулі доріг, що лучать Берлін із Західною Німеччиною. Правда, це не має більшого господарського значення, але американські, британські і французькі військові представники в Берліні відбули в цій справі конференцію, не виносячи жадних конкретних рішень, тим більше, що совєтські військові власті дозволяють аліянтським патрулям виконувати їхні обов'язки на дорогах, що ведуть до Берліна. Заяві Ульбріхта приділюється в аліянтських колах велику увагу, тим більше, що він є не тільки заступником прем'єра, але й генеральним секретарем рішальної комуністичної партії.

Люди потребують більше харчів, мешкань і освіти

Об'єднані Нації, Н. Йорк. — Господарська Комісія ОН видала звіт про господарські умови на всьому світі. Звіт узглядиює 2,400,000,000 населення та говорить про харчування, освіту і здоров'я. В продукції харчів теперішній світ відстає на 6 відсотків від довоєнного стану, хоч в останніх роках видно великий зріст на цьому полі. В справі освіти звіт підкреслює, що країни, які находяться під зарядом ЗДА або Британії поліпшили свою виховну систему і стоять щодо освіти вище за деякі самостійні европейські держави. Про Совєтські країни звіт говорить тільки на основі урядової статистики; при інших державах члени комісії могли користати також з інформацій приватних аґенцій. Найкращі успіхи осягнено на здоровному фронті, бо знищено малярію в 3-х державах: Італії, Цейлоні і Бразилії. 150,000,000 людей потребує кращих мешкань у недорозвинених країнах, а 30,000,000 родинних помешкань потрібно в промислових державах.

Іден відповідає Тітові в справі Трієсту

Лондон. — Британський секретар закордонних справ Іден висловив вчора в Палаті Громад жаль з приводу того, що югославський маршал Тіто виступив проти аліянтського порозуміння в Лондоні, щоб признати Італії деяку участь в адміністрації аліянтської зони вільної території Трієсту. Іден твердив, що Британія і Злучені Держави не зробили нічого такого, що могло б перерішувати майбутню долю Трієсту, як теж нічим не порушили постанов мирового договору з Італією, як це їм закидував Тіто. Признання Італії права на участь в адміністрації аліянтської зони Трієсту йде цілком по лінії того договору, не кажучи вже про факт, що та участь ще далеко не дорівнюватиме югославській адміністрації другої зони Трієсту, яку практично прилучено до Югославії — твердив Іден.

Переміщують негрів у Південній Африці

Йоганнесбург, Південна Африка. — Міська Рада Йоганнесбурґу вирішила перемістити 58,000 тубільців (негрів) з так званих „чорних місць" у західних передмістях до окремих підміських околиць трохи дальше від міста, де вони (негри) житимуть у відокремленні. Виконання цього переселення ще збільшить мешканеву кризу в місті, де вже й тепер бракує тубільцям помешкань, бо на одно мешкання припадає сім осіб. Південноафриканський парлямент прийняв у другому читанні закон про новий Найвищий Суд, вибираний парляментом, та про усунення дотеперішнього Суду, який противиться диктаторській і фашистівській політиці теперішньої урядової більшости.

Подробиці про перебування літака на Північному бігуні

Енкоредж в Алясці. — Лише тепер доходять до загального відому деякі подробиці з трьохгодинного перебування американського літака на північнім бігуні. Як відомо, на цьому літаку поза залогою, знаходились учені й фахівці різних ділянок знання, що торкаються підбігунових справ. Досі стало відомо лише, що ці фахівці устійнили глибину океану в обширі північного бігуна, яка сягає там понад чотиринадцять тисяч футів. Відшукано також заглиблення, в якому були заховані документи експедиції на бігун у 1900 році. Документи ці збереглись непошкоджені у пляшці.

ДОБРУС приготовляє маніфестацію в справі Вінниці

Ню Йорк. — ДОБРУС, Демократичне Об'єднання бувших Репресованих Українців з-під Совєтів, приготовляє на 1-го червня перший демонстративний перегляд українських свідчень перед американським громадянством в справі совєтського народовбивства у Вінниці. Демонстрація приготовляється в порозумінні та під протекторатом Українського Конґресового Комітету. Під час демонстрації будуть переведені переслухання українських свідків та представлені документальні фотографії про відомий злочин московського большевизму у Вінниці, жертвою якого впало 10,000 українських селян, робітників та інтелігенції. Переслухання демонструватиметься через телевізію по всій Америці. Серед ряду свідків вінницького злочину виступлять м. ін. члени спеціяльної комісії для дослідження вінницького злочину — колишній Вінницький і Житомирський єпископ Григорій та український журналіст з Вінниці П. Павлович, автор першої публікації про Вінницький злочин. Між американськими промовцями будуть губернатор стейту Ню Йорк Томас Е. Дюї та відомий в'язень мадярських комуністів Р. Воґелер. Маніфестація відбудеться в неділю, 1-го червня, в залі школи Вашингтона Ірвінга в Ню Йорку.

АЛІЯНТИ ПРИЗНАЛИ ПОЛЕКШІ ЧЕРВОНИМ ПОЛОНЕНИМ ЗА ГЕН. ДОДДА

Токіо. Ген. Марк Кларк, новий аліянтський головний командант на Далекому Сході, виявив вчора, що аліянтське командування приняло два домагання комуністичних полонених на острові Кодже в заміну за звільнення схопленого ними команданта їхнього табору, ген. Френсіса Додда. Проте, ген. Кларк вияснив, що комуністичні домагання були „звичайним шантажем" і тому теж треба „відповідно інтерпретувати" вимушені в той спосіб аліянтські концесії. Із заяви ген. Кларка та цитованих ним документів виходить, що комуністи видвиґнули були чотири домагання, як ціну за звільнення ген. Додда, але тільки два з них були прийняті тимчасовим новим командантом табору, ген. Чарлзом Колсоном, який пообіцяв червоним полоненим, що між ними не переводитиметься дальшого „скрінінґу", як теж дозволено їм на власну організацію в межах табору. Два інші домагання, якими полонені хотіли вплинути на переговори в Панмунджом в справі перемир'я, були відкинені, а саме їхнє домагання: „негайно припинити варварську поведінку, обиди, тортури, писані кров'ю примусові протести, масове вбивство, стрілянину, вживання отруйних газів, бактеріологічну зброю та атомові експерименти". На це ген. Колсон відповів, що в майбутності комуністичні полонені можуть рахувати на поведінку з ними, відповідну до постанов Женевської конвенції. Ген. Кларк ствердив, що всі дотеперішні закиди аліянтам відносно поведінки з полоненими мали виключно пропаґандивний характер і теперішні домагання полонених окупу за ген. Додда тільки потверджують, що так само два попередні бунти, під час яких було вбитих коло 90 полонених і один аліянтський вояк, були пляновані та зорганізовані в таких же пропаґандивних цілях. Ген. Додд зі свого боку оповів кореспондентам в подробицях про спосіб його підступного схоплення комуністичними полоненими та опісля їхньої поведінки з ним. Він твердив, що комуністи ввесь час відносились до нього з найбільшим респектом та призначили йому спеціяльну сторожу, щоб йому не сталась яка кривда з боку поодиноких полонених. Він був теж на одному зібранні комуністів. Справу переговорів з ним приспішено після того, як аліянтське командування загрозило вжиттям сили, якщо полонені його не звільнять. Червоні погрожували, що вони убють ген. Додда, якщо військо почне інтервеніювати в справі його звільнення. Ген. Додд перебув в полоні комуністичних полонених три дні.

Нові червоні обвинувачення проти аліянтів в Кореї

Мунсан, Корея. — Комуністичні представники на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї видвиґнули вчора нове обвинувачення проти аліянтів, закидаючи їм, що один з їхніх літаків виконав напад на відповідно зазначений конвой мирової елеґації в околиці Ганґсу,—під час якого один з членів мирового персоналу мав згинути. Аліянти заповіли, що комуністичне зажалення буде перевірене. Червоні, крім того, знову обвинувачували аліянтів за їхню поведінку з червоними полоненими. Представник аліянтської делеґації зі свого боку обвинувачував комуністів, що вони постійно використовують переговори тільки для своєї пропаґанди. Вчорашні наради тривали 45 хвилин. На домагання комуністів вони продовжуватимуться сьогодні.

Нейлонова камізелька рятує життя воякам в Кореї

Корея. — Командування американської Армії в Кореї повідомило, що нова охоронна нейлонова камізелька, яку тепер дістають американські вояки, цілком видержала пробу і вже багатьом воякам врятувала життя. Проби з цею камізелькою почалися в лютому і досі вже коло 3,000 вояків носили її під час патрульної акції. Багато з них було поцілених уламками гранат або звичайними кулями, але тільки один був вбитий кулею 30-го калібру. В інших випадках менші кулі і уламки зупинились на камізельці, не пробиваючи її. Це сильно піднесло мораль вояків на фронті.

Англійські робітники проти відудержавлювання

Лондон. — Англійське робітництво, зорганізоване в своїх юніях, всіми засобами виступає проти проєкту консерватистів віддати приватникам удержавлені підприємства: транспорту, заліза й сталі. Не можучи перемогти консервативні проєкти в парляменті, робітничі юнії взивають провід Партії Праці до проголошення, що найближчий соціялістичний уряд перебере без відшкодування ті всі підприємства, що будуть удруге удержавлені.

БРИТАНІЯ ПОВТОРЮЄ СВОЇ ҐАРАНТІЇ ДЛЯ ФРАНЦІЇ

Париж. — Британський міністер оборони вайкаунт Александер повторив тут британські ґарантії для Франції та европейської оборонної спільноти, на випадок совєтського нападу на неї. В розмові з французьким міністром оборони Рене Плевеном британський міністер заявив, що британський уряд вважає успішне завершення спільної оборонної сили шістьох західно-европейських країн основною частиною оборони своєї власної країни, як теж найкращу форму включення німецького вкладу в спільну оборону без риску і загрози відродження індивідуального німецького мілітаризму. Александер мав теж заявити, що Британія, крім зобов'язань в рямках Північно-Атлантійського Пакту, плянує оформити ще окремі власні ґарантії для европейського континенту. На підставі цих ґарантій Британія нав'язала б теж тіснішу співпрацю своїх збройних сил з европейською армією, включно з творенням спільного командування для окремих завдань і доручень. Заяву міністра Александра принято у французьких військових колах з нескриваним задоволенням.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕПОТРІБНА СЕНСАЦІЯ

Розбудовуючи в західній Европі оборонний фронт проти евентуальної совєтської агресії, Злучені Держави клали від самого початку чи не найбільшу вагу на Францію. Англія займала й далі займає цілком окреме становище, а коли йде про европейський континент, то тут, — на першому місці, — Франція. Так було і так є сьогодні, не зважаючи на ті великі сподівання, які зв'язані з Західньою Німеччиною. Але якраз з Францією чи не найбільші клопоти. Вона ще й сьогодні, у великій своїй частині, не знає, на яку ногу стати в відношенні до кремлівської небезпеки. Вона ще й нині не вірить у силу Північно-Атлантійського Договору і таку американську допомогу, яка помогла б Франції та іншим західньо-европейським країнам встоятись на випадок совєтської офензиви.

Так треба розуміти появу в паризькому часописі „Лє Монд" звіту, що — як твердить часопис, — мав його виготовити адмірал Вилйєм М. Фехтелер, головний командант морських операцій Злучених Держав, а в якому сказано, що до війни з Совєтами мусить прийти найдалі до 1960 року та що, в випадку війни, совєтські війська займуть решту Европи за яких три дні. З цього висновок, що контр-офензиву проти Совєтів буде можна повестти тільки з Середземного моря, спираючись на військову базу в Африці.

Ввесь цей звіт урядово заперечено. Також ген. Двайт Д. Айзенгавер заявив, що він нічого не чув про того роду звіт адмірала В. М. Фехтелера. Проте, як пише з Парижу до Ню Йорк Таймс'у Гералд Календер, того роду заперечення не мають в Европі великого значення. Іншими словами, — є багато таких, що таки вірять в те, що проголосила газета „Лє Монд", яку вважають назагал серйозною і вірогідною. Важливіше одначе те, що саме спонукало того роду газету проголосити таку „сенсацію". Про саму сенсацію тут же не йшло, а про щось таке, що для самої Франції є річчю першої ваги. До того сама газета далі стоїть при тому, що її публікація правдива, добре провірена і на цій підставі питає у своїй вступній статті, чи те, що написав адмірал Фехтелер, є справді політикою уряду Злучених Держав. Справу цю ускладнює ще й широко поширене в Европі переконання, що думки, які „Лє Монд" приписує адміралові Фехтелерові є тотожні з думками найвищих військових кіл у Вашинґтоні.

Календер цілком слушно підкреслює, що цю „сенсацію" проголошено в дуже невідповідну для Злучених Держав пору з боку тих, які переконані, що невтральністю можна врятувати Західню Европу, а збро́єння доведе її до руїни і третьої світової війни. „Звіт" адмірала Фехтелера, пише він, збільшить „страх і погані передчуття" щодо американської закордонної політики та скріпить тих які є проти оборони Заходу, бо ця оборона „провокує" Совєти.

Газета „Лє Монд" зробила своєю публікацією здогадного звіту адмірала Фехтелера дуже погану прислугу демократіям у світі. Таким способом не скріпимо демократичного фронту в Европі, й не збудимо ентузіязму в Америці для дальшої допомоги країнам, що їм загрожує совєтська аґресія. Але нема зла, щоб не було наукою для акції, з якої може вийти добро. Бо не тільки „Лє Монд" хоче точно знати, яка є політика Злучених Держав у відношенні до Европи на випадок війни з Совєтами. Домагаються цього усі народи, зокрема ті, що вже поневолені Москвою. Одначе „Лє Монд" грає з вогнем, коли вживає такого трюку, як публікації „звіту" адмірала Фехтелера для ослаблення впливу тих, що переконані в зударі Заходу з Кремлем. „Невтральність" це не охорона Західньої Европи перед нападом. Це сильна зброя, тільки, на жаль, в користь — Москви.

ФАРМЕРИ Й ВИБОРИ

Попереднього тижня, департамент рільництва подав до відома, що 1952 рік може бути для фармерів найбіднішим роком після другої світової війни. Для умотивування цього, департамент згадує подорожіння коштів продукції, хоч ціна на фармерські продукти та сама, що й була. При цій нагоді ще сказано, що загальний прибуток з фармерських продуктів виносить 15 більйонів річно. Була ще й така згадка, що в останніх часах слідно знижку цін на деякі сезонові фармерські продукти і це дає спроможність міському населенню використувати нагоду, тобто купуватти тільки ті продукти, що впали в ціні.

З уваги, що більшість населення Злучених Держав це промислово-бизнесове населення, оця оповістка про знижку фармерських продуктів викликала надію серед міського населення, що йде до зменшення життєвих видатків. Зате передбачування бідного року серед фармерів викликало занепокоєння серед фармерів, як і землевласників, тим більше, що ціни на нефармерські вироби дорожіють внаслідок безупинного домагання промислових робітників підвишки заробітної платні. Зовсім природно, що підвишка платень промислових робітників притягає з фарми до фабрики робітника і фармер мусить платити вищу ціну своїм робітникам, щоб утримати їх при їхнім дотеперішнім затрудненні. Якщо б Конґрес не зайнявся тією справою, тоді може прийти справді до бідного року серед американського фармерства саме в такому часі, коли обидві великі політичні партії побиваються за приєднання до своєї економічної політики усіх прошарків населення.

На ділі, партії встановлять свою програму аж на своїх красвих конвенціях у липні, а тим часом поодинокі кандидати роблять те, що в їхній силі, щоб приєднати для себе голоси різних груп. У східних стейтах головну увагу звертають кандидати на робітниче й бизнесове населення, бо воно тут становить величезну більшість. Одначе в середнєзахідних та в південних стейтах найважливішу ролю грає рільниче населення, тобто такі фармери, які обробляють господарства своєю власною працею і працею своєї родини й тому в тих околицях кандидати мусять добре натужити свій розум, щоб фармерів переконати, що дотеперішня політика демократичного уряду чи демократичної більшости в Конґресі була для них некорисна і довести, що Республіканська партія може за часів своєї адміністрації не тільки втримати фармерів у дотеперішнім добробуті, але ще й його збільшити.

Хто поверховно слідить за вислідами виборів у 1948 р., той приписує перемогу Трумана, отже й цілій Демократичній партії, тільки промисловому робітництву. Це правда настільки, що промислові робітники пішли лавою до виборів і перехилили перемогу в користь Трумана над губернатором Дюї. Одначе Луї Г. Бін, у своїй праці з 1950 р. під заг. „Середистерміновий бій", застановляючися над чинниками, що принесли перемогу Труманові, вказує на перехід на його бік в в1948 році п'яти республіканських стейтів, які в 1944 році голосували були проти Рузвелта. Це такі стейти: Колорадо, Айова, Огайо, Вісконсін, Вайомінґ. Це фармерські стейти, які дали Труманові 56 голосів у Виборчій Колеґії і в цьому на ділі полягала несподіванка. Труман потребував тоді 266 голосів до перемоги при загальнім обчисленні, а дістав 303.

Ще виразніше стверджує цей факт Семюел Лубел у своїй недавно виданій книжці „Майбутність американської політики", у якій на підставі точних розслідів він твердить, що фармери в згаданих стейтах це консервативний елемент і пішли за Труманом в переконанні, що він більше консервативний ніж республіканці й обіцяв втримати фармерські субсидії на випадок упадку цін на фармерські продукти. Тому, що фармери почуваються в добробуті за часів „Нового Розподілу", отже від придумання субсидій през. Рузвелтом, втриманих в часах „Справедливого Розподілу" през. Трумана, вони не мають потреби зміняти теперішній свій певний добробут за щось непевне.

Тому теж ген. Двайт Д. Айзенгавер, обговорюючи фармерські проблеми з колишнім республіканським губернатором з Савт Дакоти, Джорджем Мікелсоном у Парижу, проголосив, що він схиляється до думки, що фармерів треба забезпечити проти риску, одначе він думає зробити це при допомозі стейтів, а не федерального уряду. Щодо другого передового республіканского кандидата, тобто сен. Роберта А. Тефта, то він раз-у-раз повторяє, що Республіканська партія повинна піти аґресивно в справі допомоги фармерству, хоч не каже, як це зробити.

Справа представляється так, що Демократична партія має за собою рекорд фармерського добробуту в недавно минулому й теперішньому, а Республіканська партія мусить щойно думати, як приєднати тих фармерів на свій бік.

Іван Кедрин

Чи українці в ЗДА „втрачені для нації"?

Існують закиди такі страшні, що неможливо промовчувати їх без уваги на те, хто їх підносить. У „Свободі", в її передовій статті, сказано недавно, що є між українцями люди, які — ніколи не будучи в Америці і не маючи про неї і про наше в ній життя належного поняття — кидають прокурорські обвинувачення. Все ж, зупинімся над закидом, що українська інтеліґенція, яка була на еміґрації в західній Европі та переїхала до ЗДА, втрачена для української нації. Буквально: „....Нова українська скитальча маса в ЗДА є засуджена на повільну смерть з морального і національного виснаження; ще десятки тисяч українців, щоправда, зберегли своє фізичне життя, але українська нація втратила безповоротно цілий свій один інтеліґентський прошарок, цілу національно і політично дуже чітко оформлену, західньо зорієнтовану людську верству, якої існування вже сьогодні треба майже викреслити з українського державно-творчого балянсу... Це є з усякого погляду пропащі тисячі..." Чому?! Тому, що інтеліґентські скитальці, що приїхали до ЗДА, попали не в обітовану землю, а в „моральну і психологічну пустелю", де вони опинилися на суспільній драбині нижче негрів, десь коло порторіканців; вони мусять працювати фізично і за тією працею деклясуються суспільно й морально, відчужуються від української проблематики, байдужіють до неї та не проявляють тієї активности і вартости для своєї нації, що всі інші національності в ЗДА. „Свої політичні й екзильні представництва мають в ЗДА москалі, поляки, чехи, мадяри, без вийнятку всі сателіти, але не посідають такого представництва українці". „Не маємо в ЗДА ніякої політично-державної репрезентації; ніякого, хай еміґраційного, але українського самостійницького державного чинника, який законно узасаднював би своє право говорити в ЗДА, як презумптивні громадяни української держави і в імені українського народу..." І так далі в подібному дусі й з такою характеристикою українського життя і української ролі в Америці.

Але чи справді всі ми, опинившися тут, стали „бувші люди"?! Чи справді з нас уже ніякої нема користи для України й українського народу?! Дуже трудно дискутувати, коли дискусію треба розпочинати від „абв". До перших букв політичної абетки належать питання про ролю кожної політичної еміґрації. Коли говориться про терен Америки і ролю тутешньої української громади (давньої і скріпленої новоприбулими скитальцями), то зараз на початку української політичної абетки знаходиться вимога активізувати в с я к у українську роботу саме на американському терені, бо ні Німеччина, ні Франція ні будькотра країна держав Бенелюксу, а Злучені Держави Півн. Америки грають нині передову ролю у світі і рішатимуть про долю світа. Чи, йдучи логічно по лінії виводів цитованого вгорі обвинувача, треба було скитальській масі залишатися в Европі, незалежно зовсім від зовнішніх умовин і можливостей, бо в Америці вони стануть „бувші люди"?! Чи може обов'язувала і далі обов'язує інша логіка, та, що її трималися всі українські центральні установи в ЗДА, із ЗУАДК у проводі, що треба їхати до Америки якнайбільшій масі українців, і з уваги на їх власне добро і загальне, національне?! Очевидно, що всі тези автора аж трьох статтей про українство в Америці, є тому абсурдні, бо той автор, хоч і покликується на численне своє листування із різними світочами з Америки, не має дійсно зеленого уявлення про тутешнє життя, тутешні умовини, про український політичний і громадсько - культурницький активізм, про українську роботу на американському ґрунті та про її висліди. Не має теж поняття про американські відносини взагалі та у відношенні до українців зокрема, коли, наприклад, уважає, що зарібкування українських інтеліґентів фізичною працею зводить на нуль і зарібкуючих українців і репрезентовану ними українську проблему. Цікаво, чи українська проблема виграла б в Америці, в очах американських вирішних чинників, від того, коли б уся та недавня скитальська маса товклася далі по таборах в Німеччині, жила з голодних кухонь або навіть заповнювала німецькі четверто- і десяторядні становища в десяторядних установах?!

Коли хтось ставить робітника в Америці на рівну соціяльну й товариську позицію з робітником в Европі, то на це нема ради. Коли хтось міряє державні американські відносини міркою окупованої Німеччини, то на це теж нема ради. Не мудро ремствувати, що українці в ЗДА не мають „д е р ж а в н о г о представництва". Добре було б пригадати, що 1) всі сателітські держави були і є державами, що їх державницького права існування ЗДА ніколи не заперечували, 2) всеодно ніодна з отих держав не має іншого „державного представництва", як тільки офіційне, комуністичне, контрольоване Совєтами, офіційно визнане урядом ЗДА, 3) ніяка інша українська держава, поза УССР, не була признана Америкою і тому тут тепер ніяка дер-

(Закінчення на стор. 3.)

М. В. Дольницький

ЯПОНІЯ НА НОВОМУ ШЛЯХУ

Дві події зазначили нову добу в історії Японії, яка почалася з хвилиною ратифікування мирного договору: промова мікада, в якій він зв'язав майбутнє Японії з демократіями і друга, — першотравневі демонстрації 40 тисячної маси комуністів в Токіо.

Промова мікада, — це програма нової Японії, новий шлях яким вона піде в майбутньому, характеристична відреченням від давніх помилок і звичок. Комуністичні демонстрації — це пригадка, що рішившись йти новим шляхом, Японія мусить зрости в силу і стати дійсно незалежною державою з усім тим, що характеристичне для незалежної держави, перш усього з власною, сильною армією. Без військової сили, Японія здана на ласку комунізму, що із 400,000 членів творить немалу внутрішню загрозу, та являтиметься великим тягарем для американського військового командування, яке, до хвилини створення японської армії відповідальне за оборону Японії.

В 1953 році буде 100 років, коли американська фльота з'явилася в притоці Токіо, якої командант Маттю Перрі привіз листа президента Америки до мікада. Від цієї події датується кінець ізоляції Японії і її спроможність пристосовуватися до нових умовин і вчитися швидко від інших, факти, що здивували світ. Сьогодні це повторюється: Японія наново зв'язується з Заходом і нашвидку вчиться всього цього, що потрібне їй для осягнення сили і значення, без жалю міняючи низку освячених традицією законів та звичаїв.

Останніх 100 років Японії насичені подіями, що залишають назавжди сильний слід в психіці кожного японця. Це час, коли Японія зросла з малої держави до величини імперії, час підбоїв і війн, перемог і успіхів, час панування над іншими і диктування іншим. Мрія кожного японця, в нових умовинах, причинитися, якщо не до повного, то бодай частинного приверне́ння Японії її втраченого значення, її величі і сили.

Основна проблема Японії сьогодні ця сама, що була 100 і більше років тому: як прохарчувати населення, що зросло до 83,000,000, та стиснене на малих островах. Поганої якости рілля ніяк не може заспокоїти потреб населення, що душиться по 577 люда на одну квадратову милю (Америка — 49 люда на кватратну милю). Втрата Китаю, Манджурії, Формози, кол. німецьких островів, над якими Японія після першої світової війни виконувала мандат, це перш усього — втрата прохарчувальної бази, а щойно опісля втрата земель, над якими переможець панував. Подібно, як Англія, без посілостей, колоній і приязних союзників, Японія здана на загрозу і повної нужди.

В 1942 році, Японія мала під своїм пануванням не тільки велику частину Китаю, Манджурію, Корею, Індо-Китай і Індонезію, але й Маляї, Тайланд, велику частину Бірми. Таким чином проблема прохарчування Японії була розв'язана, і якщо б Японії було вдалося, на спілку з Німеччиною, впорядкувати Азію, і сама Японія і більшість азійського континенту, під вправною організаційною рукою Японії, були б забезпечені прохарчуванням. Захід перешкодив цьому плянові, мілітарну силу Японії і її союзника, Німеччини, знищено, та проблема залишилася ця сама, в далеко більш загрозливіших розмірах: де роздобути риж.

Китайсько - совєтський союз змагає до цього самого, до чого прямувала Японія на спілку з Німеччиною: переорганізування і забезпечення харчами азійського континенту. В цих заходах є тільки одна зміна: давніше Японія була головним відборцем рижу, сьогодні вона відтята від джерел його постачання. В обох випадках наглядне одне: змагання до европейсько-азійського аліянсу. Вчора — це була Японія і Німеччина, сьогодні — Китай і СССР, а завтра? Японія і ЗДА? Таку можливість треба брати до уваги. Участь европейської чи американської великодержави допомагає до контролі над азійським континентом, що ев. залишений сам собі, об'єднаний, був би найбільшою небезпекою для всього світу, а не тільки для білої раси.

З другої ж сторони на Заході чути щораз виразніші голоси, які остерігають Европу і Америку перед надто тісними зв'язками з азійським континентом. Ці голоси уважають, що Азія, хоче цього решта світу, чи не хоче, виразно прямує до можливостей по-своєму організуватися. Залишається відкритою проблема, яку політику повести, щоб Азія була приязна до інших континентів — і чи це загалом можливе?

Формальне приверне́ння Японії її незалежности, не розв'язує проблем ані Японії, ані Азії. Питання, яким шляхом повинна йти і яким піде Японія — стає на ввесь ріст. Чи шукати розв'язки в аналогії Японії з Англією? Обі країни — острови, обі неспроможні себе прохарчувати. І Англія і Японія — мають свою окрему, неконтинентальну традицію. Обі перенаселені і обі промислові. І Англія і Японія мають свої специфічні післявоєнні проблеми, дарма, що одна з цих країн переможець, друга — розбита. Англія намагається внутрішніми реформами та зміцненням зв'язків з своїми колоніями та домініями, втриматися при житті. Японія немає ані колоній, ані домінії, єдина розв'язка для неї — торгівля з Китаєм, головним відборцем японської продукції. Японії слід нав'язати торговельні взаємини з іншими азійськими країнами та від них діставати те, що їй найбільше потрібне: риж. До цього прийти мусить, бо ж Америка не може, із шкодою для власного господарства, підтримувати харчами Японії в безконечність, зрештою, те, що Америка могла б доставляти Японії, Японії непотрібне: вона має доволі власних промислових продуктів, продукованих далеко дешевше.

Залишається одне: вірити, що Японія знайде власну розв'язку своїх проблем. Шукаючи можливостей втриматися при житті, зростаючи мілітарно, Японія вже незабаром може набрати такого значення, що з нею прийдеться і Заходові і Сходові поважно числитися. І щойно тоді покажеться, чи Японія щиро деклярувалася по стороні демократії і чи ці зміни, що проходять в ній на наших очах — дійсно глибокі і основні. Щойно тоді виявиться, чи Японія, шукаючи рижу, знову запалає імперіялізмом, чи зуміє мирним шляхом добитися свого. А добитися свого, забезпечити країну харчем, Японія мусить, якщо хоче втриматися на поверхні життя.

Олена Звичайна

МАЛІ РАДОЩІ

(Уривок з повісти)

(2)

Того дня сонце рішуче світило для мене. Ми йшли вузенькими, покрученими завулками передмістя. Маруся майже бігла, ритмічно постукуючи високими закаблуками, а я — високий, худий і, як завжди, незграбний, мусів робити широкі кроки, щоб устигати за нею. Нависаючий з лівого боку дашок капелюшка заважав мені бачити її личко, позбавляв мене можливости читати її настрій з сірих, облямованих чорними повіками очей... Цей капосний дашок завжди заважав мені! Але дивна річ: сьогодні це чомусь не дратувало мене, бо я уявляв собі її личко саме таким, яким я його бачив щойно в трамваї — лагідним, милим і... прихильно всміхненим до мене.

Ми йшли бадьорим кроком, осяяні ласкаво-теплим промінням сонця, загріті його останніми, але ще радісними й хвилюючими усмішками. І в душі моїй запанував такий хвилюючо-ніжний загріток, що я просто боявся сполохати його. Наші щоденні й буденні теми розмов ніяк не пасували сьогодні. Навпаки: вони могли лише нагадати нам про наше злиденне, просякнуте вічним страхом життя, про сліпий кут безвихідности, ба навіть приречености, вони могли роз'ятрити Марусину свіжу ще рану... А я ж цього зовсім не хотів! І тому я довго й марно шукав співзвучної з настроєм теми, а коли я, нарешті, знайшов її, то... затишний, оповитий густим виноградом будинок тітки вже був у полі нашого зору.

— Ви, Марусе, багато працюєте над собою в галузі деклямації, — сказав я: — За останніх три місяці Ви зробили великий крок вперед! Ваш виступ минулої суботи в нашому клюбі зробив враження навіть на мене старого!

Річ в тім, що Маруся була не тільки доброю кресляркою, але також і талановитою декляматоркою.

— Хіба ви були? — жваво відкликнулась вона. А я вас шукала очима по залі і не знайшла.

— Я, Марусе, завжди є в залі, коли ви деклямуєте... я стояв збоку.

Маруся зовсім несподівано зупинилась і, різко повернулась до мене обличчям, облила мене сяйвом своїх великих, широко розкритих, промінястих, і як завжди, трошки здивованих очей. Як видно, ця тема гостро цікавила її.

— Скажіть мені, друже мій (вона так і сказала „друже мій"), які в мене хиби? Скажіть по-щирості! Я давно вже хочу спитати вас. Мене всі хвалять, і це нудно, бо мені ж так хочеться знати, які в мене хиби, щоб усунути їх!..

— З охотою! — відкашлявшись, сказав я. — У вас, Марусе, не досить ще опрацьована павза. Вона в устах досвідченого деклятора є великою зброєю. Павза, витримана у відповідному місці, напружує увагу й наелектризовує слухачів, вона підкреслює зміст, примушує залю принишкнути, й очікувати наступного слова, затаївши дихання. А ви, Марусе, не досить ще опанували мистецтвом павзи.

Заки я висловлювався про павзу, ми встигли вже досягнути тітчиного будиночка, і стоячи на оповитому густим виноградом ґаночку, не дзвонили, бо Маруся прикипіла до мого обличчя нерухомим і напружено-уважним поглядом своїх широко розкритих і здивованих оченят. Вона й не зауважила, що ми вже прийшли до тітки. Вона жадібно пила мої слова.

— Як це ви влучно висловились: я дійсно не опанувала ще мистецтвом павзи.

В будиночку заливчасто загавкав пес. В дверях повернуто ключем, вони гостинно розчинились, і на порозі в супроводі кудлатого чорного пса з'явилась коротенька, повна й старенька, але жвава ще жінка.

— Ти, Марусино, чому не дзвониш? Добридень! Я вже вас з півгодини виглядаю! Наготовила драбину, кошики й гачки. Іди но передягнись у щось старенькє! Щоб костюма не зіпсувала! Засипала вона нас цілим дощем коротеньких, як вона сама, речень. Ми привіталися. Маруся зникла десь у будиночку, а я вкупі з балакучою ґаздинею попрямував до садочка.

Який він маленький і затишний! Шість яблінок і дві грушки, під вікнами будиночка вузенька грядочка з рештками квітів, невеличкий городець, усе це обнесене високим парканом в зразковому порядку. На деревах білі сліди дбайливого обмазування вапном.

Марусина тітка була вдовою вчителя, що весь свій вік працював у школі того ж таки передмістя. Після смерти вона жила самітна, займаючи лише одну маленьку кімнатку з кухнею; в двох непотрібних їй кімнатах мешкали кватиранти.

— Поїхали мої кватиранти відпочивати на курорт. Тепер і я відпочиваю без них! Зупинившись коло рясної яблінки, до якої була вже приперта драбина, вона простягнула вперед свою коротеньку ручку і, задоволено всміхаючись, показала мені велику білу козу, яка дозвільно пасалася неприв'язана, та двох білих курок, що заклопотано греблись під деревом у поросі...

— Оце моя господарка! Та ще кіт і пес!

Я похвалив козу, курей і пса й поліз на дерево. Легенько струснув яблінкою: упали додолу червиві, завдаючи роботу тітці. Озброївшись гачком і кошиком, якого прив'язав до гілочки, та зручно вмостившись на яблінці, я почав працювати, ввесь час поглядаючи на двері будиночка, звідки мала з'явитись Маруся.

— „І де вона поділасаь? Невже так довго переодягається?" Саме тоді, коли я дивився не вгору, а вниз, зачеплене гачком яблуко з розгоном стукнулось об землю... Тітка мовчки підняла його й кинула до кошика з червивими.

Після цієї першої невдачі, я дуже ретельно продовжував зривати яблука гачком, дозволяючи собі глянути в напрямку дверей будиночка лише тоді, коли зачеплене яблуко щасливо потрапляло до мотузяної торбиночки, що була прилагоджена дуже зручно під гачком. Робота моя йшла тепер добре, але не було її. І сонце, заховавшись за пухнастою хмаркою, перестало всміхатись мені.

— Скільки яблук розбили об землю? Признавайтесь! — почув я зненацька милий грудний голос знизу і раптом побачив Марусю в старенькій вишневій сукні й такій самій хусточці на голові. З-під хусточки буйною хвилею вибивалось назовні легке, як дим, темнорусяве волосся, а вишневий колір так незвичайно пасував до її молочно-білого личка й сірих оченят, що я мимоволі прикипів до неї очима. А щойно зачеплене гачком яблуко, замість упасти до призначеної для нього торбинки, з розмахом ударилось об землю, розбившись на дві рівні половинки.

— Два! — засоромлено відповів я їй. Маруся піднесла з землі обі половинки, обтерла їх хусточкою і, напинаючись, простягнула більшу мені.

— Продукційність праці на низькому рівні! Так не годиться! — роблено-сердито докоряла вона мені: — Ви забуваєте, що темпи та якість вирішують у нас все! Ви забуваєте про Ваші зобов'язання! А сама, відкусивши кусочок від меншої половинки, легко і звинно, мов киця, вилізла на сусіднє, розлоге дерево і, вмостившись на великій гілці, легенько ним трусну́ла. Знову впали червиві додолу, завдаючи роботу тітці.

(Продовження буде).

ДЕНЬ 1 ТРАВНЯ В ЛОНДОНІ

(Донис із Англії)

Свято Праці, установлене Конґресом Соціялістичного Інтернаціоналу в Парижі р. 1889. було відзначене в Лондоні також еміґрантами різних націй, що перебувають у цій країні. В Лондоні знаходиться секретаріят Соціялістичного Інтернаціоналу і його голова — Морган Філліпс, секретар Британської Партії Праці. З нагоди цьогорічного Свята Праці він видав відозву „до соціялістів за Залізною Заслоною". В його відозві знаходимо, м. ін., такі слова:

„Хоч три великі тиранії — німецька, японська й італійська — були знищені р. 1945, великою ціною і жертвами, світ ще й досі в 1952 році, терпить від різних форм тоталізму... Ми посилаємо окремий лист з висловом піддержки і заохоти для наших переслідуваних товаришів у Середній та Східній Европі, яким затуляє уста і яких гнобить Сталінова тайна поліція, і до всіх робітників за Залізною Заслоною... Ми продовжуємо боротися за визволення всіх країн за Залізною Заслоною".

М. Філліпс перестерігає перед надіями на нову світову війну: „Хоч це й жорстоко для тих, що мучаться у в'язницях і живуть у постійній небезпеці, ми не можемо дати скоре рішення. Але історія показує, що диктатори не є безсмертні і тиранії не є незрушними".

Віче Соціялістичної Унії.

Ввечері 30 квітня, в залі Транспортового Дому (осідок центральних установ Партії Праці) в Лондоні відбулося віче представників Соціялістичної Унії Середньої і Східньої Европи. Віче відкрив секретар Соціялістичного Інтернаціоналу Юлій Бравнталь. У своїй промові назвав він народи, що перебувають під комуністичними диктатурами, в тім числі і Україну, та зазначив, що комуністична диктатура мусить загинути як і інші тиранські режими.

Від Британської Партії Праці промовляв до зібраних на вічу Вудро Вастт, бувший міністер в уряді Англії, член парляменту.

Від польської Соціялістичної Партії промовляв д-р Адам Цьолкош, бувший міністер в польськім уряді на еміґрації. Вд імені Української Соціялістичної Партії говорив проф. Панас Феденко. У своїй промові український представник зазначив м. ін. таке:

„Моя батьківщина — Україна належить до нещасливих країн, що знаходяться під російською комунітичною диктатурою. Україна грає особливу ролю в політиці російського комуністичного уряду. Перед революцією 1917 р. Ленін визнавав право України відділитися від Росії і створити свою незалежну державу. Але це визнання було лицемірне. Як голова російського совєтського уряду Ленін оголосив війну незалежній демократичній Україні і в грудні 1917 р. російський совєтський уряд хотів захопити Україну і використати її природні багацтва — залізо вугілля і т. д. — для своїх імперіялістичних плянів. Це не було випадково, що в Москві опублікована була брошура в 1919 році про Україну: „Там де рішається доля світової революції".

Був час, коли політики в різних країнах не брали поважно російської комуністичної небезпеки. На початку большевицького режиму в Росії деякі державники в світі надіялись, що комуністичний режим ослабить Росію, і робили з того оптимістичні висновки для себе. Щоб утихомирити Москву, світ визнав російське комуністичне завоювання України, Туркестану і Кавказу — провінцій бувшої царської Росії. Не вважаючи на тиранський режим Леніна і Сталіна були в світі політики, які сподівалися добрих наслідків від комуністичних експериментів. Не було зрозуміння, що Сталінова „генеральна лінія" мала своє головне завдання збільшення воєнної сили совєтської держави для російської завойовницької політики в Европі й в Азії, при першій сприятливій нагоді...

Тепер світ стоїть перед твердими фактами: російські імперіялісти опановують військовою силою значні частини Европи і Азії...

Знищення російського імперіялізму — царського, комуністичного або іншого роду, є необхідне.

Британський соціялістичний уряд дав блискучий приклад, вирішивши проблему незалежности бувших британських колоній в Азії на засадах рівности і доброї волі. Чи можуть народи України і Кавказу зрілі для державної незалежности, але пригноблені силою російських армій, відмовитися від своєї свободи, на користь нової імперіялістичної Росії?

Тепер половина Европи є під пануванням російських комуністів. Поки існує тиранія російських комуністів, мир і свобода в світі не будуть забезпечені. Тому вільні нації не можуть лишити поневолених народів на Сході Европи, на поталу російському імперіялізмові. Є велика небезпека, що навіть після упадку теперішнього режиму в Совєтському Союзі російський імперіялізм буде далі жити так як він не зник після упадку царської влади..."

Після проф. Феденка промовляли: д-р Вілем Бернард, представник чеських соціялдемократів, бувший посол до парляменту, Стефан Прессер, за угорських соціялістів, Юґас Вільчінкас, від соціялістів Литви.

Союз німецьких соціялдемократів, Спілка судетсько-німецьких соціялдемократів, Австрійський Клюб Праці, Угорський Клюб Праці і представники Української Соціялістичної Партії в Лондоні відбули ще спільне віче 1 травня, на якому промовляв посол до парляменту, бувший міністер і визначний дипломат П. Ноел-Бейкер, як представник Брит. Партії Праці. Від УСП промовляв д-р Омелян Волинець. Мж іншим він сказав таке:

„Мій рідний край — Україна, яку великий німецький гуманіст Гердер назвав „Новою Гелладою", є в найглибшім рабстві під ярмом російського імперіялізму. Російські комуністи, ідучи за теорією свого учителя Леніна про „злиття націй", систематично нищать біологічну основу українського народу всіми засобами і посилають на багату українську землю російських колоністів. Нова політика русифікації провадиться на всіх неросійських провінціях Москви... Порівняно з нашими британськими приятелями-соціялістами, які визнають на ділі право самоозначення народів, російські соціялісти були, і я мушу з жалем сказати, є й досі сильно централістичні...

Українська Республіканська Армія і український народ боровся проти численних напасників. Український уряд, на чолі з провідником українського соціялістичного руху Ісааком Мазепою, який недавно помер у Німеччині, уживав усіх можливих заходів, щоб одержати визнання незалежної України великодержавами. На жаль, Росії і Польщі була дана тоді можливість завоювати і розділити Україну. Совєтська Росія використала українські природні багацтва для розвитку своєї військової індустрії.

Через завоювання України совєтська Росія могла стати великодержавою, яка тепер готується запанувати на цілім світі... Мільйони українців, між ними багато визначних соціялістів, стали жертвами терору комуністів і нацистів. Назву тільки деякі імена: Володимир Чехівський, бувший прем'єр міністер УНРеспублики, Леонард Бочковський, та Іван Пугач — члени укр. парляменту в Києві, д-р Роман Домбчевський, проф. Володимир Старосольський, Іван Кушнір, Іван Квасниця, Порфір Буняк та інші соціялісти-провідники українського професійного руху в Західній Україні, член Української Центральної Ради в Києві Микола Ковальський (загинув у Дахау 1944), Тодось Недужий (розстріляний Ґестапом у Харкові 1942 р.) і багато інших.

Ми не сумніваємось, що наші ідеї — вільний народ у вільній державі переможе. Ми повинні готувати наші сили до моменту упадку комуністичної тиранії..."

Учасники цих віч, де зібралися представники різних націй, з великим зацікавленням слухали українських промовців, від яких чужинці могли почути інформацію про боротьбу українського народу за своє національне і соціяльне визволення.

В інтересі української визвольної справи, щоб наші українці, розсіяні воєнними подіями по цілім світі, не творили своїх замкнених „ґет" в різних країнах, а шукали для себе ідейних однодумців в інших народах, з ними сходилися і їм говорили про наш народ і країну.

Наші противники витрачають мільйони на пропаґанду в світі, щоб неправдою знеславити український визвольний рух. Пропаґанда в політиці така потрібна як рекляма в торговлі. І найліпший товар без реклями ніхто не купує, бо не знає. Щира правда терпить поразку, коли про неї невідомо нічого в світі. Тепер, коли цілий світ чує небезеку від російського імперіялізму, українська розумна інформація, основана на фактах, може знайти прихильний відгук у пресі та громадянстві вільних націй.

Б. Д.

МОЖЛИВІСТЬ ЩОДЕННИХ УКРАЇНСЬКИХ РАДІОПРОГРАМ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Існує поважна можливість, що одногодинні українські радіопрограми, передавані досі кожної неділі рано на станції WHOM, передаватимуться в недалекому майбутньому кожного дня — заповів минулої неді-

П. Мельник, під час радіопередавання.

лі керівник цих радіопрограм, п. Петро Мельник, в спеціяльній авдиції з нагоди одного року існування цеї програми. З цеї ж нагоди п. Мельник отримав багато привітань і побажань, між іншими від пресового секретаря президента Трумана, п. Шорта, від мейора міста п. Імпелітері, від УККомітету та цілої низки інших американських і українських інституцій та осіб. Особисто склав побажання власник радіостанції п. Форчюн Повп. Радіопрограми п. Мельника передаються на хвилях довжиною 1480 в неділю від год. 7 до 8-мої рано та на коротких хвилях довжиною 92,3 ФМ кожного четверга від год. 7 до 8 ввечорі. В спеціяльній програмі минулої неділі, крім п. М. Мельника, що говорив по-українськи і по-англійськи, виступали спікерами п. Орися Гунчак та режісер Іван Миронович.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Академія в честь В. Липинського.

В неділю 11-го травня в залі Бетговен Гол у Н. Й., заходами УГО, відбулося святкування сімдесятої річниці народження історика і політичного діяча В'ячеслава Липинського.

Відкриваючи Академію, плк. Долинський підкреслив значення ідей Липинського, особливо науки про вмілість не лише здобути держави, але й втримати її. З черги, у довгій змістовній доповіді, проф. В. Гришко познайомив присутніх з життям і різноплощинною творчістю Липинського, теоретика трудової монархії. Липинський, що походив з осілої в Україні польської родини, вивчанням минувшини й сучасности, прийшов до висновку про необхідність віддати свої сили новій своїй прибраній батьківщині, у землі якої він і спочив. Липинський, ще учнем у Києві, гуртує біля себе римо-кат. молодь під гаслом служити народові, у якому народились і живемо, що спричинило його розходження з польським громадянством. Своїм ідеям, Липинський залишився вірний усе життя, навчаючи про територіяльний, а не будьякий, — племінний чи партійний, — засновок об'єднання людей. Цим самим, у рами держави він втягує усіх її мешканців, найрізнішого походження, віри і переконань. Проте ці мешканці території повинні бути об'єднані ірраціональним хотінням, мати державу, а не матеріялістичними гаслами про добробут, себто про партійні чи племінні вигоди. Тим самим Липинський прямував притягнути для будови держави інтелектуальні і матеріяльні сили середовищ, що їх відштовхували крайні гасла інших груп. Другим доповідачем на Академії був проф. П. Ковалів, що говорив про погляди Липинського на церковно - релігійні справи. Липинський був проти відділення церкви від держави, але й проти підпорядкування церкви державою. Держава повинна признавати авторитет церкви в справах моралі, а церква не повинна стояти на послугох світських інтересів, бо справа її вічність.

У кінцевому слові, плк. Долинський підкреслив нехіть демагогів до Липинського, який діє на розум і здобуває прихильників логікою своїх міркувань. Він небезпечний особливо большевикам тим, що йде по лінії прагнень людства, яке прагне повороту до джерел землі.

Серед чисельно зібраних почитателів Липинського і гостей знаходились на залі два православних владики: Палладій та Василій (білорус) й д-р Витвицький, член Виконного Органу УНРади.

Вілемантик, Конн.

З діяльности Відділу УКК.

Українське зорганізоване життя у Вілемантику сягає далекі роки назад. Ідейні представники старшої еміґрації зуміли вже перед роками положити підвалини для того, щоби видістати наших українців з тенет московсько-православної церкви. Відтак вони зорганізувалися в Українському Народному Союзі та основали українську церкву.

З приходом нової еміґрації раніше поселені українці ставали з поміччю кожному новоприїзжому. Українське життя в Вілемантику почало набирати більшого об'єму. Треба було шукати нових способів діяння, нових методів громадського-політичної праці. Відчувалась потреба створення нової клітини — тіла, яке об'єднувало б всіх українців, без огляду на ідеологічно-політичні та релігійні переконання. Так прийшли ми до однозгідного висновку, що таким консолідуючим тілом може бути тільки Український Конґресовий Комітет Америки.

Вже в половині 1950 р. покликано тут до життя Філію УККА. Протягом двох років місцевий Відділ УККА кермував зорганізованим українським життям. Великою допомогою користувався Відділ з боку СУМА.

Нещодавно тут відбулися цьогорічні перевибори Філії УККА. Персональний склад нових органів дає надії сподіватися, що громадсько-політичне життя Вілемантіку буде ще в більшій мірі як дотепер унормоване і зактивізоване. Вже на протязі одномісячної діяльности нового Виділу було тут солідно підготовлено і відсвятковано Академію в честь Тараса Шевченка. Академія відбулася в місцевому Товн-Галл, бо треба зазначити, що місцева громада не посідає власної домівки. На програму Шевченківської Академії зложились слідуючі точки:

Відкриття — голова Філії, проф. В. Процик; добре опрацьовану доповідь виголошує проф. І. Науменко; як треба і було сподіватися деклямації у виконанні п-ні Виковець і п. Сидоренка присутні сприйняли бурхливими оплесками. Деклямували також наші наймолодші під майстерною рукою члена Виділу УККА п-ні Е. Лехманової. Співав, як звичайно взірцево, український хор з Кольчестеру під орудою п. С. Саворського.

Пишучи ці рядки, не можемо не винести подяки для п. С. Саворського і його хористам за те, що він ніколи не жалів і не жаліє труду для того, щоб прийти з поміччю українській громаді у Вілемантіку. Дальший етап роботи Відділу УККА у Вілемантіку — це збірка Національного Датку. Є вже збірщики, а в них помітна охота послужити добрій справі. Значить — успіх буде.

Б. М. Ст-х.

Бостон, Масс

Нова Організація.

За почином активних наших громадян: О. Мельниченка, інж. Д. Гурина та полк. Василя Шульги, повстала при Укр. Прав. Церкві нова організація: Т-во Сприяння У. Н. Раді.

Перші ділові збори відбулися 26 квітня 1952 в парафіяльній залі. На зборах явилось поважне число свідомих українців зі старої і нової іміґрації. О. Мельниченко, отворяючи нараду, ширше з'ясував завдання нової організації. Нарада тривала около три годиии. Голоси забирали о. міт. В. Каськів, о. Е. Королишин, інж. Д. Гурин, П. Мороз, М. Кокоруз, Г. Чогрин, учит. А. Бараник, Юрій Чмирів, М. Каліниченко, д-р Николенко та інші. Всі дискутанти поставились дуже прихильно до нового То-ва і кожний приявний вписався в члени. Вибрано уряд, головою якого обрано п. О. Мельниченка, а касієра інж. Д. Гурина.

Слідуюча нарада відбулась 3. травня. На тих зборах ухвалено влаштувати віче, яке відбудеться в неділю, 8-го червня 1952. На вічу говоритиме керівник ресорту закордонних справ В. О. УНРади д-р С. Витвицький. Віче відбудеться в Ріц Плаза, на Гонтінґтон вул, а після того буде бенкет. Проситься всі бостонські організації не заповідати на той день жадних інших імпрез.

М. Давискиба.

Дітройт, Міш.

Підготовка „Союзового Дня".

Комітет Злучених Відділів У. Н. Союзу, подає до відома громадянам околиці Дітройту, що злучені відділи У. Н. Союзу приготовляються до „Союзового Дня" - Пікніку, який відбудеться в неділю 3. серпня ц. р. в парафіяльнім городі в Понтіяк, Міш.

Просимо всі організації і товариства здержатися від своїх імпрез на той день та взяти масову участь в „Союзовому Дні".

Злучені Відділи У. Н. Союзу приготовляються до цього пікніку, щоб здобути фонди на цілі і працю У. К. К. Весь дохід зі Союзового Пікніку, є призначений на працю У. К. К.

Дальші інформації будуть подані в свій час у „Свободі".

За Комітет Злучених Відділів У. Н. Союзу:

В. Дідик.

Чи українці в ЗДА „втрачені для нації"?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

жавна репрезентація неможлива, 4) на такому самому правно-формальному становищі, як усі інші пояремлені европейські народи — поляки, мадяри, чехи — знаходяться в Америці й українці, бо офіційний представник ВО УНРади є таксамо зареєстрований, як член „чужинецької аґенції", як кожний з отих інших репрезентантів, що їх офіційно не признають і тому не можуть допускати до тих найвищих чинників, що репрезентують державу, 5) боротьба за впливи і за зміну традиційної американської політики в користь України велася вже давніми українськими іміґрантами і ведеться відповідно швидшою ходою після приїзду сюди маси скитальців.

Українське життя в Америці (на всьому континенті) має два відтинки: внутрішньо - український політичний і громадсько-культурний, і зовнішній, зв'язку, інформації, пропаґанди і співдії в американських установах. Виключаємо, щоб якийнебудь український інтеліґент в Европі не знав, наскільки пожвавленою, посиленою ходою іде від 3-ох років українська політична й громадсько-організаційна та культурницька праця, на всіх ділянках, з великим успіхами. У щорічних календарях УНСоюзу появляються сумаричні огляди тієї праці і хоч які вони побіжні, вже із них самих можна бачити величезний творчий і конструктивний вклад, що його зробили новоприбулі. Промовчувати його і неґувати може тільки крайня злоба. Те саме торкається і інформаційно-пропаґандивної праці на позаукраїнському терені в ЗДА. Дискутувати з арґументами „моральної пустелі" ЗДА неможливо.

Нам здається, що коли б автори отих закидів, обвинувачень і збірних та індивідуальних наклепів вдалося приїхати до ЗДА, то щойно тоді тутешня українська громада не була б утрачена для української нації і американська духова пустеля відразу заповнилася б творчим духом...

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерт проф. Вадими Кіпи

В минулу суботу, це є 10-го травня б. р., відбувся успішний концерт недавно прибулого до Америки пianіста-віртуоза, Вадима Кіпи. І слушно здобув собі цей артист своїми численними виступами в східній та західній Европі ім'я віртуоза! Нагоду переконатись в цьому мала й тут, на новій землі, добірна публіка, численно збрана в авдиторії школи Вашинґтона Ірвінґа при 16-тій вул. в Ню Йорку. А дата вистуу, здавалось з початку, не зовсім щасливо була назначена, беручи під увагу цікаві відчити, які відбувались того ж самого вечора в інших залях, а передовсім „Весняний Равт" Товариств: українських інженерів та лікарів. Виявилось одначе, що для нашої української музикальної душі нема нічого неможливого: тут і там помічалось слухачів... в вечірних туалетах.

І показав нам В. Кіпа своє мистецтво. Капріччіо „Альчесте", Глюк — Се-Санса, „Вальс сентіменталє" Чайковського, етюда „Куранта" Косенка, а врешті „Угорська Рапсодія" ч. 15 Ліста зробили незвичайне враження. Опанованість інструменту, непересічна музична пам'ять верва та темперамент — олонини слухачів, змушуючи переживати усі творчі візії композиторів, так виникливо відторені В. Кіпою. Химерні та жартівливі враження мінялись з огнистим, темпераментом заграним маршом Раковського.

Окрема увага належиться виконанню творів Шопена на цьому ж концерті. При доброму інструменті пianіст мав змогу передати слухачам тонко в Скерцо чи Ноктюрні (як один з наддатків, побіч Шумана та Штравса) переконливість інтенцій композитора. Легкість виконання тяжких технічних проблем, динамічність гри та власне — індивідуальне обличчя в інтерпретації авторів — виказали зрілість артиста.

Слухачі, дякуючи за сильні естетичні пеерживання на цьому концерті, нагородили мистця довгими оплесками, змушуючи його до наддатків.

Мгр. Р. Шульова.

ДВІ ДОПОВІДІ В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 16-го травня, там відбудеться дві доповіді: Юрій Сірий говоритиме про свої зустрічі з Ольгою Петрівною Косач (Оленою Пчілкою), а Петро Одарченко виголосить доповідь про Лесю Українку і М. Драгоманова, за матеріялами неопублікованого листування. Початок, доповідей, що відбудуться в приміщенні Клюбу при 149 2-га евеню, о год 7:30 ввечорі.

Ще один крок в оперуванні серця

Вперше в історії медицини, торонтські лікарі-оператори вжили мавп'ячих легенів для підтримання життя дітей підчас оперування серця. Подробиці про це подав д-р Р. Джеймс, керівник операційного відділу Торонтського Університету, в часі зібрання Американської Асоціяції Операторів, яке відбулося недавно в Уайт Сульфур Спрінгс, ЗДА. Він подав ці інформації у зв'язку зі звітом д-ра В. Патса з Шикаго про експерименти на тваринах, з використовуванням підчас операції легенів іншої тварини.

Щоправда, торонтський спосіб такої операції, опрацьованої головно д-ром В. Т. Мастардом, викладачем у Торонтському Університеті, є ще в стадії експериментування. Всетаки висліди цих експериментів є дуже заохочуючі. Ось при допомозі легенів малп вдалося втримати при житті п'ятеро дітей, яким переводжено операції серця. Після операції ці діти померли ,але одне із них жило три години — інші дещо коротше після того, як операція почалася. Очевидно — ці діти так чи інакше померти мусіли, а операція могла в щасливому випадку урятувати їм життя. З того бачимо, що оперування серця при допомозі „замінних легенів" має перед собою майбутнє.

Бо покищо того способу вживано тільки до дуже маленьких немовлят з „переставленим" серцем, тобто таких, що їхня аорта передає кров з правої замість зі лівої комори серця. У висліді — така дитина може жити найвище два-три місяці, бо кров із правої комори є неочищена киснем (є блакитна, а не ясно-червона) і не може втримувати організму при житті.

Якщо б практику „замінних легенів" удосконалити до тієї міри, щоб дитина перетривала довгу операцію аорти, то для дітей з „переставленим серцем" є надія на життя. Зрозуміло отже, що досліди д-ра Мастарда і його співробітників є значним кроком вперед, бо йому вдалося втримати дитину при житті продовж трьох годин, хоча вона насправді була приречена на смерть відразу.

Спосіб переводження тієї операції є такий: перед самою операцією лікарі виймають з малпи легені й напомповують їх киснем. Коли тиснення кисня зменшиться, тоді легені самі витискають його. Одночасно при допомозі механічного серця випомповують кров із серця оперованої дитини та вливають її в жили малпячих легенів. В той спосіб кров очищується киснем тих легінів, які порушуються оксигенною помпою. Після того кров під діянням механічного серця вливається до артерій дитини.

Д-р Мастард не подав ще свого способу оперування до медичних видань, бо вважає свою працю ще в ранній стадії дослідів.

(„Канадійська Сцена").

• РОЗШУКИ •

Пошукую свою сестру **СТЕФАНІЮ СТЕПАНЮК**, з дому **Дунець**, яка прибула до Ню Йорку в 1947 році. Я перебуваю в Англії з 1941 року. Вістку сердечно прошу подати на адресу:
IWAN WSEWOLOD DUNEC
12 Rutland Ave., Leicester, England.

Пошукую **СТЕФАНА ГОЛОВАТОГО**. Дорогий Мужу! Прошу Тебе, подай вістку, де ти є і приїзди зараз до дому. Жена
ANNA HOLOWATY
R. D. 1, Jewett City, Conn.

Пошукую **АЛЕКСАНДРА КУЗЯ** з Шікаґо. Ласкаву вістку про нього надіслати на адресу:
K. KUSJ
194 First St., Troy, N. Y.

МАРІЯ ЛАБОВСЬКА зі села Білянка, повіт Горлиці, пошукує брата **ГРИГОРІЯ ЛАБОВСЬКОГО**, який перебував перше в Мейфілд, Па. Хто про нього знає, або він сам прошу написати на адресу:
M. LABOWSKA
SAXTON, PA., Bedford Co.

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

(ЛИСТА ч. 47 — по день 1. березня 1952.)
(Докінчення)

МІННЕСОТА:
Дулют: Лука Поліцка $5.
Стайбнервилл: Д-р Петро Грицеляк $25 (1952).
Стродерс: П. Масний $10.
Толідо: Григорій Шумський $10.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Амбрідж: По $25: Гаврило Надзяк, Йосиф Строк (1952); по $20: І. Сика, Віл. Товцімак, Гнат Волошин (1951 і 1952); Михайло Шалаґіда $15; по $10: Михайло Цимбаляк, Йосиф Чікановський, Андрій Допілка, Теодор Диміньский, Іван Гусак, Василь Ясиницький, Василь Кміть, Юрій Косарич, Іван Кухарський, Степан Курило, Михайло Лапик, Петро Михайлишин, Дмитро Прокопович, Іван Шабля, Микола Шалаґіда, Василь Стефаняк, Карло Сушинський, Йосиф Шостак, Григорій Войтечко (1952); Павло Вороновський $6; по $5: Дмитро Драб, Йосиф Дризицький, Ольга і Стефанія Дзюбінські, Андрій Джула, Іван Федан, Микола Федуска, Андрій Гладьо, Іван Глухий, Михайло Гриневич, Осип Гик, Євген Гицак, Микола Іванкевич, Катерина Кость, Степан Кость, Іван Костик, старш., Іван Костик, мол., Петро Котинкевич, Евстах Красуляк, Григорій Крись, Теодор Кульчицький, Теодор Лисяк, Степан Махник, Текля Максимо, Іван Мідяновський, Григорій Моральчук, Матвій Олексович, Василь Папінчак, Антін Перк, Андрій Протиник, Павло Прищляк, Михайло Пиндак, Йосиф Родьо, Степан Сенета, Панько Сенько, Іван Срадомський, Іван Сухий, Василь Свердан, Іван Табіш, Юрій Тимчак, Михайло Варбач, Теодор Ватах, Микола Владичак, Петро Войтечко, Карло Вороновський; П. Пацлавський $4; по $3: А. Хлиста, І. Хлиста, М. Добрянський, М. Іжак, С. Котинкевич, М Олексович, А. Шпак; Л. Геряк $2.50; по $2: А. Андрушкевич, І. Антошик, І. Балик, О. Білик, С. Хлиста, Т. Хлиста, П. Деренай, Т. Довбицький, Д. Драб, М. Федуска, І. Фірич, М. Ґалазда, І. Геряк, С. Гуріян, І. Галий, О. Гороховянка, Т. Гричух, І. Ярославський, І. Коцаба, М. Котинкевич, І. Коваль, М. Кудрич, В. Кудрич, Ф. Куліян, А. Курч, В. Мандзяк, М. Матух, Е. Музика, К. Мицак, П. Надзяк, І. Орішко, А. Підуфальний, М. Рогач, М. Сабор, стар., М. Сабор, мол., К Соколовська, М. Стефаняк, М. Стефаняк, О Шалаґіда, В. Табіш, К. Тима; І.Савкулич $1.50; по $1: А.Бабяк, К. Бабяк, І. Беззубляк, М. Бор, В. Хлиста, І. Цибак, Т. Череп, А. Домброзьо, А. Драбик, Л. Дружицький, І Двуйцік, В. Фечак, П. Федорчук, М. Фізер, В. Геряк, П. Гутовський, Г. Гайдук, І. Гайдук, Н. Гандзяк, І. Ганник, М. Гнат, Г. Гомон, Г. Гришканець, М. Іванейко, М. Ясчник, А. Ярославський, П. Єсик, М. Карда, М. Криса, М. Курилич, Г. Лень, Й. Мацюрак, Р. Макар, М. Манцовик, М. Мандзяк, Т. Мазурик, Я. Мудрик, Карло Мур, М. Мицак, М. Мизовник, М. Опалко, П. Петришин, С. Петришин, А. Плішко, Й. Прокопович, В. Пташник, К. Романяк, В. Ридницький, П. Савич, В. Срадомський, І. Сисин, М. Сисин, Д. Сивий, Я. Шпак, М. Шпак, О. Табіш, М Токач, І. Тиро, Г. Вацло стар., М. Вацло, М. Валис, Е. Волох, В. Вуйцік, П. Заяць; дрібними 50 ц.
Бредлок: По $10: Юрій і Пелагія Футрик, Сестрицтво св. Анни(Від. 155 УНСоюзу).
Карнеґі: о. прот. Теодор Форостій $10 (1952).
Честер: Українсько - Американська Ліга $25; по $10: Микола Іщук, Микола Муляр, Василь Новак, Микола Рубаш, Павло Шабатура.
Конвейн: Нік Колинкевич $5.
Куперсбурґ: Корнелій Боднарчук $10.
Донора: Братство св. Миколая (232 Від. УНСоюзу) $10 (1952).
Ірі: На коляду: Михайло Пеленський $5; Л. Заліщук $3.
Імперіял: Андрій Животко $10; Л. Голинський $2.
Лендис Лейн: Ф. Марціновський на коляду $3.
Летроба: Іван Медвідь $10.
Линдора: Семен Петрашко $5.
Мек Кіс Ракс: Українське Музичне Т-во (228 Від. УРСоюзу) $20 (1952); по $10: Стефан Багній, Василь і Анна Бичкало, Микола і Марія Шула (1952).
Филаделфія: По $10: Ярослав Держко, Григорій Красій (1952), Александер Левицький, Б. Одежинський, Степан Олесь.
Піттсбурґ: По $10: Михайло Майнош, Метель Шевчук; Плятон Кіриченко $5.
С. Шамокин: М. Янкович $1.
Скрентон: Український Горожанський Клюб $25.

ВІРДЖІНІЯ:
Річмонд: Теодор Стеценко $10.

ВИСКАНЗИН:
Лаблин: Дан. Проць $10 (1952).
Милвокі: Ініціятивний Комітет зі свята Соборности $20; Константин Мандзенко $10.

ПОПРАВКИ:
Виказ жертв на коляду з **Форт Вейн** попав помилково до **Мериленду. Цей** виказ належить до стейту **Індіяна,** де лежить **Форт Вейн.** Крім цього в тому виказі при складі пороблено помилки в прізвищах деяких жертводавців. На тому місці їх справляємо: має бути: Й. О. Горняткевич, М. Яремко, Барладян, В. Люшненко, Водзінський; між жертводавцями по одному долярові пропущено такі особи: Василь Дзюба й Ігор Яременко.

Національний Даток пересилайте:
Ukrainian Congress Committe of America,
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 7, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 17. травня, в год. 7. ввечорі, 847 Норт Френклин вул. Пригадується членам, що в літі збори відбуватимуться в суботу аж до місяця вересня. Проситься членів прибути на ці збори, бо є важні справи, як вибір делеґатів на 5. Конґрес УКК. Напоминається довгуючих членів вирівняти свої вкладки, та прибути численно на збори. — С. Черномаз, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 17. травня, в год. 7:30 ввечорі, в галі У. Д. Гор. Клюбу. Проситься всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до рішення. Довгуючих членів проситься вирівняти свій довг. — М. Левицький, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 18-го дравня, в год. 6. ввечорі, в У. Н. Домі 183 Fleet St. Проситься членів громадно прибути на ці збори і вирівняти свої вкладки. Будуть різні справи до вирішення як також вибір делеґата на 5. Конґрес УКК. Тому святим обовязком членів на ці збори прийти. — І. Грабар, секр.

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, в церковній галі, зараз по співаній Сл. Божій. Крім того урядники полагоджують справи і в четверту неділю зараз по Сл. Божій в церковній галі при Філмор і Онейда вулицях. Проситься всіх членів платити вкладки на час кожного місяця, бо хто не заплатить, буде суспендований. — І. Була, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. Любов, від. 370, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 18. травня, зараз по великій Сл. Божій, в церковній салі, 127 Парк вул. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглости, бо інакше подасться їх до суспензи. — П. Воляник, предс.; В. Колєсьняк, кас.; Р. Голубович, фін. секр.; К. Марущак, рек. секр.

CLEVELAND, O.—St. Mary's Lodge Branch 112 will held its Monthly meeting on May 18, at St. Peter & Paul Church Hall after the 3rd Mass. We urge all members who are in arrears in dues to attend. — Ann M. Cooper, Secretary.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 18. травня, о 12. год. вполудне, у салі при 2250 В. Кортез вул. Проситься всіх членів прийти на збори. Довгуючі члени, коли не прийдуть і не заплатять, будуть суспендовані. Довгуючі члени можуть вислати вкладки на адресу секретаря: D. Kohut, North End Ave. & Illinois St., Elmhurst, Ill.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 18. травня, в Домі Відділів У.Н.С., о год. 12. вполудне. Проситься усіх членів обовязково прибути. Є важні справи до рішення. Члени, суспендовані в лютім, березні і квітні, якщо прийдуть на збори й вирівняють свій довг, будуть далі членами У.Н.С. Новоприсаних членів повідомляємо, що за обезпечення треба платити на час кожного місяця, а не 4 або 5 місяців пізніше. — О. Любас, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. ім. А. Бончевського, від. 10, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 18. травня, зараз по Сл. Божій, в галі парафіяльній. Проситься всіх членів прийти на збори. Довгуючих членів проситься вирівняти свої довги. — Г. Рубас, предс.; В. Глива, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, на галі парафіяльній, 803 Фронт вул., в 2. год. пополудні. Проситься членів прийти на означений час. Напоминається членів, що платять на рік чи 6 місяців, наперед заплатити свою належитість найдалі до 25-го. Довгуючі члени, як не вирівняють своїх вкладок цего місяця, будуть суспендовані. — Д. Рудакевич, предс.; Г. Біленький, кас.; І. Федорак, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Відділ 140 повідомляє, що місячні збори відбудуться 18. травня в церковній галі, 526 W. Rayen Ave., зараз по великій Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути на час, бо є важні справи до полагодження, як ухвала датку до Укр. Конґ. Комітету та інші. справи. — С. Нановський, пр.; І. Кравець, секр.-кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє, що місячні збори відбудуться у вівторок, 20. травня, в год. 7:30 ввечорі, в галі парафіяльній, 305 Гудсон вул. Приявність усіх членів є конечна, бо маємо багато важних справ до вирішення. Довгуючих членів проситься прийти і вирівняти свої залеглости. — В. Колданський, пр.; І. Деркач, кас.; А. Іванів, фін. секр.; Г. Булавинець, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Сестр. Благовіщення, від. 125, повідомляє членів, що збори відбудуться в понеділок, 19. травня, о год. 7:30 ввечорі, 845 N. Western Ave. З огляду на важні справи, просимо членів про участь. — П. Боднарчук, предс.; П. Яворська, кас.; І. Подола, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Повідомляється членів Тов. ім. Симона Петлюри, від. 189, що членські вкладки будеться побирати в суботу, 17-го травня, від год. 5—6 в Укр. Клюбі, 1838-40 Germantown St., а від год. 6:30—7:30 в Укр. Клюбі, 847 N. Franklin St. — Уряд.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 18. травня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній галі. Проситься членів прийти, а довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости. — Уряд.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 18. травня, в год. 3:30 пополудні, в укр. салі. Суспендовані члени будуть прийняті наново, як прийдуть і вирівняють свій довг. Проситься членів явитись на збори, бо є важні справи до полагодження. — М. Брус, предс.; В. Гойзан, кас.; Д. Мушастий, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 277, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, в год. 2-ій попол., в Укр. Ам. Гор. Клюбі, 53 Whitemore St. В програмі зборів перше читання запроєктованого комісією статуту Братства. Запрошуємо на ці збори рівнож громадян, бажаючих вписати себе, або членів своєї родини до У. Н. Союзу. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 17. травня, в 8. год. ввечорі, в галі Укр. Клюбу ім. Драгоманова, 39 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтей, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, в год. 3. пополудні, в У. Н. Домі. — В. Бутковський, рек. секр.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ІВАН ПУХЕР, довголітний член Бр. св. Йосафата, від. 217 У. Н. Союзу в Рачестер, Н. Й., помер 26. квітня 1952 р. в 80 р. життя. Був членом У. Н. Союзу від 1915 р. Походив зі села Свержова, пов. Горлиці, Україна. Прибув до Америки 1888 р. Полишив у смутку 4 синів, 6 дочок, 18 внуків і 3 правнуки. Похорон відбувся 29-го квітня з похоронного заведення до церкви св. Йосафата при участи родини, кревних і членів, на цвинтар Голи Сепулхре. — В. Й. П.! Г. Булавинець, рек. секр.

ІРИНА з ЛІСЬКЕВИЧІВ СНІГУРОВИЧ
упокоїлася в Бозі на 44 році життя по довгій і важкій недузі ДНЯ 2. ТРАВНЯ 1952 на американській землі в Шікаґо.

Похорони відбулися дня 5. травня 1952 з похоронного заведення Братів Оленців на парафіяльний цвинтар Церкви св. О. Николая.

Повідомляючи про це рідних і знайомих, складаємо рівночасно щиру подяку: о.о. Василіянам за відправи і за провід Покійної на вічний спочинок, усім Рідним і Знайомим за вислови співчуття і участь в Похоронах. **РОДИНА.**

ТАРЗАН, ч. 2829. Кожному його власне.

"HELEN!" WARRICK EXCLAIMED IN STARTLED SURPRISE. "YOU HERE! AND OTAMU, LETHA! AND YOU--- CHIRAM!"

HELEN PRESENTED TARZAN AND LIEUT. D'ARNOT, AND EXPLAINED BRIEFLY THAT THE OTHERS, EXCEPTING OTAMU, HAD COME WITH HER TO FIND HIM.

"AND NOW, TARZAN," OTAMU SAID. "RETURN TO ME THE FATHER OF DIAMONDS."
"IT'S STILL IN THE SENOOT," TARZAN REPLIED. "TAKE IT."
"ONE MOMENT, TARZAN!" CHIRAM SAID SOFTLY.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc

„Гелено!" закричав Варрік у переляканій несподіванці. „Ти тут! І Отаму, Лета! І ти... Хіраме!"

Гелена представила Тарзана і лейтенанта Дарнота, та пояснила коротко, що інші, за виїмком Отаму, прийшли з нею, щоб знайти його.

„А тепер, Тарзане", сказав Отаму, віддай мені батька діямантів".

Він ще в Сенуті", відповів Тарзан. „Бери його". Одну хвилину, Тарзане!", сказав м'яко Хірам.